

Mateřská škola Okna

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Okénko

„Dívej se, vnímej a proživej – svět plný poznání“

Obsah

1. Identifikační údaje o škole	4
2. Obecná charakteristika školy	5
2.1 Charakteristika třídy	6
2.2 Filozofie třídy OKÉNKO	8
3. Podmínky vzdělávání	9
3.1 Věcné podmínky	10
3.2 Životospráva	11
3.3 Psychosociální podmínky	11
3.4 Organizace	12
3.4.1 Denní režim MŠ	13
3.5 Řízení MŠ, personální a pedagogická zajištění	14
3.6 Spoluúčast rodičů	15
3.7 Spoluúčast dalších organizací	16
4. Vzdělávání dětí	17
4.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	17
4.1.1 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole	17
4.1.2 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	18
4.2 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	18
4.3 Vzdělávání dětí nadaných	19
4.4 Individuální vzdělávání dětí v MŠ	19
4.5 Vzdělávání dětí od dvou do tří let	20
4.5.1 Podmínky pro vzdělávání dětí mladších 3 let	20
5. Organizace vzdělávání	21
5.1 Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání	21
6. Charakteristika vzdělávacího programu	22
6.1 Specifika výuky v MŠ	23
6.2 Obsah vzdělávání	24
7. Názvy a obsah integrovaných bloků	26
7.1 Krásy a kouzla čtyř ročních období v přírodě a na zahradě	26
7.2 Tradice a rituály	28
7.3 Procházka všedními dny	31
7.4 Výlety do pestrých světů	33
7.5 Pohyb, základ zdraví	34
8. Doplnující programy	36
8.1 Těšíme se na školu	36
8.2 Program k prevenci bezpečnosti dětí	37

8.3 Program environmentální výchovy	38
9. Evaluační systém a pedagogická diagnostika	38
9.1 Hodnocení práce učitelek v pedagogickém sboru.....	38
9.2 Hodnocení práce dětí.....	39
9.3 Hodnocení chodu MŠ rodiči	39
9.4 Metody a prostředky evaluace.....	40

1. Identifikační údaje o škole

Název organizace: Základní škola a mateřská škola Okna, okres Česká Lípa, příspěvková organizace

Adresa: Okna č. p. 3, 471 62 pošta Okna IČO: 72 74 23 56

Zřizovatel: Obec Okna, 471 62 Okna, tel. 487 876 134

Telefon ZŠ: 487 876 112

Webové stránky školy: <http://skola.obecokna.cz>

E-mail: myskovaveta@seznam.cz, myskova.iveta@skolaokna.cz

Aktualizace k 1.9.2024

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Okna – tzv. „Okénko“ se nachází v patrové vilce téměř v centru obce, kde dříve bývala četnická stanice. Proměnu na mateřskou školu budova zaznamenala v padesátých letech dvacátého století.

Interiéry jsou vyzdobeny žánrovými malbami z dětského světa. Výzdoba oken a dalších prostor se mění s probíraným tématem a ročním obdobím. K výzdobě do značné míry slouží dětské výtvary.

V přízemí najdeme šatnu, jídelnu, kuchyni, sociální zařízení a sklad potravin.

První patro tvoří nejdříve vstupní hala, která slouží jako kancelář pro pedagožky. Dále větší místnost, která je využívána jako odpočívárna a dále jako Centrum aktivit (Hudební centrum, Centrum pro společné setkávání, Centrum pro volný pohyb a tělovýchovné chvilky, Knihy a písmena, Odpočinkové centrum). Díky nápaditému uspořádání nábytku tu děti mají dostatečný prostor pro pohybové činnosti a další akce, např. besídky, dílničky a rodičovské schůzky. Místnost je dle Center vybavena různými pomůckami na pohybové aktivity, drobnými hudebními nástroji a klávesami. Také se zde nachází zakladače určené na dětské matrace a na ložní soupravy, dětská knihovna, police pro plyšové hračky a polštářky.

Ve dvou menších, na sebe navazujících místnostech je vytvořena herna – Centrum her. Je velmi bohatě vybavena hračkami různého druhu. Pracovna – Ateliér, Tvořivé a manipulační centrum, která se využívá na výtvarné činnosti, stolní hry a předškolní přípravu. Centra jsou vybavené mnoha výtvarnými pomůckami, též didaktickými a manipulačními pomůckami, společenskými hry, hry na rozvoj logického myšlení, pomůcky na rozvoj sluchové a vizuální percepce a další pomůcky sloužící k danému tématu. Uloženy jsou v otevřených policích, pro snadnou manipulaci a jednoduchou dostupnost.

Pro venkovní aktivity skvěle slouží rozlehlá zahrada za budovou MŠ. Nově od srpna 2024 náleží zahradě také venkovní učebna, kde v dopoledních hodinách za dobrého počasí probíhá také předškolní příprava. Herní prvky splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů. Děti mladší 3 let jich využívají pod dohledem učitelek nebo asistentky. Mezi herní prvky patří pískoviště, dřevěná loď, lokomotiva a uměle vytvořený kopec, venkovní kuchyňka a tabule. Využívá se zde hmatový chodník, hmyzí a motýlí domečky, bylinné a květinové záhony, vyvýšené záhony. Školní zahrada má též své zóny – Centra aktivit, např.: Prostor pro míčové a atletické hry, Domečky, Prostor ke kresbě, Okruh, Relaxační prostor. Zahrada se využívá nejen na jízdu na koloběžkách, kolech, motorkách, ale také pro odpočinek. Slouží při setkávání s rodiči a na různé akce ZŠ a MŠ.

Příchozí jsou informováni o aktuálním dění v MŠ na několika místech (vnitřní nástěnka, webové stránky, emailová pošta, přes mobilní aplikace – WhatsApp skupinka rodičů „Školička Okna“). Nejdůležitější informace o hlavních akcích se objevují na vnitřní nástěnce u schodiště MŠ.

2.1 Charakteristika třídy

Kapacita v mateřské škole je stanovena pro 28 dětí. Zde jsou zahrnuti děti mladší 3 let, děti s odloženou školní docházkou a integrované děti. Jedná se o jednotřídní mateřskou školu a heterogenní skupinu dětí.

Všechny děti jsou přijaté na celodenní docházku. Někteří rodiče mohou využít možnost docházky svého dítěte na kratší dobu, vždy po domluvě s učitelkami. Do evidence se zapisují i děti, které jsou na domácím vzdělávání, které mají individuální vzdělávací plán. Tyto děti bývají přezkoušeny přímo paní ředitelkou a mají doporučené vzdělávací oblasti dle RVP PV, podle kterých jsou vzdělávány.

Dítě a skupina:

Základem naší třídy jsou děti, které navštěvovaly naši mateřskou školu již v loňském školním roce.

Nově příchozí děti budeme postupně začleňovat do kolektivu – zaměříme se na adaptaci v novém prostředí. Na adaptaci dopřejeme dětem dostatek času. Do naší třídy chodí děti z části obce Okna, ale i dalších obcí i měst našeho okolí. Skupina dětí spolu komunikuje, děti se znají, setkávají se na různých akcích nejen školy, ale i na akcích v obci. Při práci s dětmi si budeme všimnout individuálních zvláštností a potřeb jednotlivých dětí.

U všech dětí budeme sledovat vytváření nových hravých skupin v Centrech aktivit. Postupně se budeme seznamovat s různými okolnostmi (i rodinnými), které mohou být pro výchovu a vzdělávání dětí a jejich adaptaci důležité.

Dítě a jeho individualita. Budeme upřednostňovat:

- každodenně dostatek přirozených činností ve třídě, na zahradě
- manipulaci s didaktickým, výtvarným materiálem, jednoduchým návodem
- spontánní hru
- hry podporující tvořivost, představivost, fantazii
- pozitivní vztahy s vrstevníky
- tvořivou atmosféru

Průběžnou a důslednou diagnostikou s poznáváním potřeb jednotlivých dětí, jejich schopností a dovedností, budeme nabízet dětem v centrech aktivit ve třídě s dostatečným množstvím didaktických pomůcek a materiálů k tvořivým činnostem.

Individuální pokroky dětí budeme sledovat a zaznamenávat 2x ročně v hodnotících listech, které jsou přílohou jejich portfolia, stejně jako sledování vývoje kresby lidské postavy a kresby stromu u dětí a kreseb nebo pracovních listů, které vypovídají o posunu, či zlomové situaci ve vývoji dítěte.

Předškoláky budeme připravovat systematicky na vstup do základní školy. Použijeme pracovní listy, didaktické pomůcky, vlastní pracovní listy atd.

Provedeme ve školním roce test pro zjištění školní zralosti, který zpracováváme zpravidla 1x ročně, a to před zápisem do základní školy, před individuálními schůzkami s rodiči.

U všech dětí budeme rozvíjet a upevňovat zejména dovednosti v různých oblastech, zejména v sebeobsluze. Tyto děti se budou seznamovat se základními pravidly soužití ve skupině a s pravidly bezpečnosti a ochrany zdraví. V činnostech se zaměříme na rytmizaci říkadél, lidové a jiné písničky a jednoduché pohybové aktivity. Budeme podporovat volnou hru s hračkou, která jako hmotný předmět odráží svět, motivuje činnosti dítěte, podněcuje tělesný rozvoj a připravuje dítě na společný život s ostatními. Činnosti je možné směřovat do Center aktivit. Během celého školního roku budeme pracovat s pohádkami a příběhy, které jsou dětem blízké.

Všechny činnosti ve třídě budeme zaměřovat a stavět na skupině dětí z loňského roku, kdy postupně starší děti povedou svým příkladem mladší děti k samostatnosti, ohleduplnosti, pomoci při úklidu. Tyto děti budou největší oporou pro nejmladší kamarády. Budeme u nich vyžadovat samostatnost, zodpovědnost, dodržování pravidel, aktivní zapojení do řízených činností.

2.2 Filozofie třídy OKÉNKO

O – otevřenost

chceme i nadále probouzet v dětech zájem o okolní svět a chuť poznávat jej, a to nejen s jeho krásami, ale i negativy. Při tomto poznávání využíváme výchovně vzdělávací nabídky jiných subjektů a rovněž jsme otevřeni spolupráci s nimi.

K – komunikace

je základním kamenem spolupráce mezi jednotlivými články, podílejícími se na činnosti našeho subjektu (naší školy). Pomáhá nám při práci s dětmi i v péči o ně v průběhu dne, stavíme na ní při plánování školních i mimoškolních aktivit, při jejich realizaci, vyhodnocování a společném řešení problémů.

E – empatie, ekologie

obojí je pro nás nepostradatelné při vytváření vztahů jak mezilidských, tak i vztahů dětí a dospělých k prostředí kolem nás. Vedeme děti k tomu, aby jim kvalita okolního světa (světa kolem nás) nebyla lhostejná, aby děti věděly, co člověk má a musí pro jeho zdraví i zdraví své vlastní udělat, jak a jakými prostředky o ně pečovat.

N – nabídka

školy splňuje kritéria Rámcově vzdělávacího plánu pro předškolní vzdělávání (RVP PV), aktuálního ŠVP PV školy a je v souladu s TVP. Pracujeme tak, aby se na realizaci naplánovaných aktivit podílel celý tým školy za spoluúčasti rodičů.

– individuální přístup

je nezbytný. Každé dítě je jiné, každé je osobnost jedinečná. Proto každému z nich dáváme možnost pracovat v různém čase, různými způsoby, s dosahováním různých výsledků. Rovněž chceme zvýšit úroveň informovanosti rodičů o dění školy, o změnách, uskutečněných akcích školy i o dosažených výsledcích jejich dětí.

K – Aktivity, akce

plánujeme ve spolupráci s rodiči, na základě přání a zájmů dětí, dle témat ŠVP PV, s přihlédnutím na využití prostředí školy a školní zahrady. Pro rodiče vytváříme přehled realizovaných akcí, které mají za následek vytváření nových přátelství mezi školou a rodiči, mezi ZŠ a LŠ, mezi rodinami navzájem a vedou k tomu, že se k nám i v pozdějších letech děti i rodiče budou vracet.

O – rodiče,

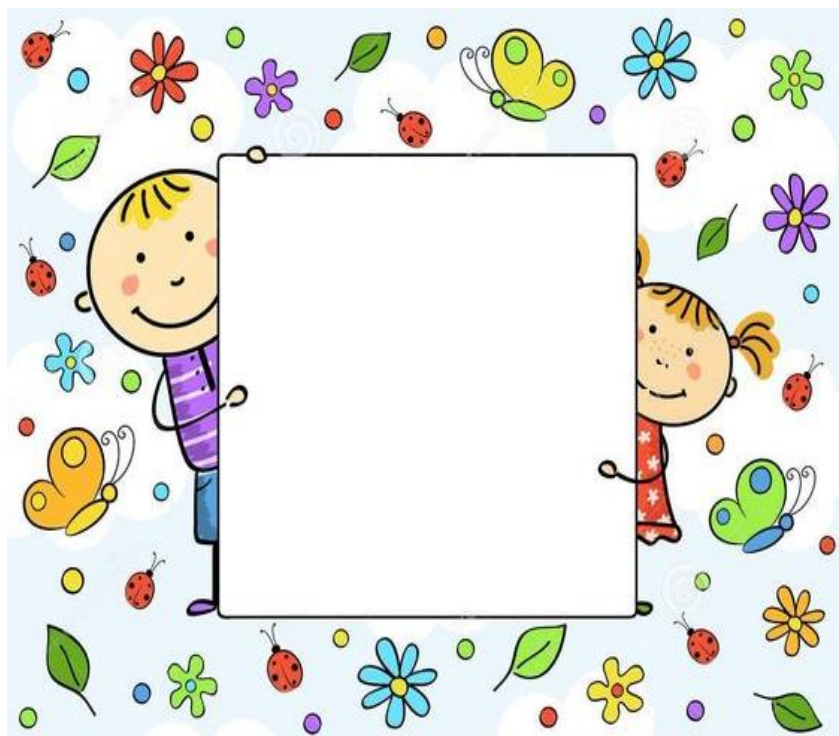
jejich spoluúčast je ve výchovně vzdělávacím procesu velmi významným prostředkem k dosažení našich cílů. Chceme i nadále vtahovat rodiče do prostředí třídy, školy i konkrétní spolupráce a podporovat je ve snaze najít si čas pro své dítě. Jejich spoluúčast nám naopak dává podklady pro vylepšování prostředí školy, náměty pro nové integrované bloky ŠVP PV, pro hledání nových cest, prostředků, využívání nových metod a způsobů práce. Jsme školou, která vítá účast rodičů.

- tolerance, tvořivost a spolupráce všech

jsou podstatnou částí záruky úspěšně dosahovaných cílů. Není nám lhostejný postoj a způsob práce ostatních členů týmu školy, ani úroveň zájmu a iniciativy rodičů o okolní dění. Proto právě v úzké týmové práci, v prohlubování vzájemné týmové spolupráce i mezi školami, vidíme možnost, jak dál zkvalitnit péči o nám svěřené děti.

– prostředí

nadále budeme vytvářet prostředí pestré, účelné, podnětné, pro děti důvěrně známé, s klidnou atmosférou plně doplňující rodinné prostředí i výchovu. Takovéto prostředí umožní dětem různého věku, talentu i dětem se specifickými potřebami realizovat své potřeby, zájmy a tvořící se záliby.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

MŠ Okna, zvaná „Okénko“ je umístěna ve vilce a využívá veškeré její prostory.

V přízemí je jídelna. Slouží také žákům ZŠ, kteří sem docházejí na oběd ve třech skupinách. Sociální zařízení je určeno pouze dětem z MŠ. Personál školky využívá svou vlastní toaletu. V prvním poschodí mají děti k dispozici bohatě vybavenou hernu, pracovní místnost a odpočívárnu. Tyto místnosti v sobě zahrnují několik Center. Prostředí MŠ je pro děti podnětné, prostory odpovídají stanovené kapacitě a předpisům. Zařízení třídy nábytkem odpovídá hygienickým normám.

Z nábytku jsou ve třídě vytvořeny Centra aktivit, vybavené materiálem, diagnostickými pomůckami, hračkami, knihami tak, aby byly volně dostupné dětem, aby rozvíjely a povzbuzovaly zájem a zvědavost dětí. Centra aktivit si mohou děti přizpůsobit svým potřebám a okolnostem. Děti mají vše lehce dostupné v otevřených policích a dostupné mají také zásuvky, kde jsou umístěny výtvarné materiály a pomůcky pro tyto činnosti.

PC a notebook používáme jako doplněk při vzdělávacích činnostech. Jsou využívány k promítání pohádek, při nácvicích besídek a při řízených činnostech.

K odpolednímu odpočinku je určena odpočívárna. Děti nejsou nuceny ke spánku, ale musí zachovávat klid, aby nerušily ostatní kamarády, kteří spánek vyžadují. Po odpočinku si děti mohou na lehátkách prohlížet dětské knihy a časopisy, nebo je jim nabízena klidová činnost. Předškolní děti mohou pracovat s pracovními listy, kde si procvičují činnosti, které jim usnadní vstup do 1. třídy základní školy.

Pracovna a jídelna je vybavena stoly a židlemi dvou velikostí. Děti jsou rozesazeny u stolů podle velikostí. Všechny hygienické požadavky jsou splněny.

K budově školy přiléhá rozsáhlá školní zahrada, kterou se snažíme co nejvíce využívat ve všech ročních obdobích. Školní zahrada je vybavena mnoha herními prvky, které se obměňují. Také školní zahrada má určitá Centra dění – např.: Prostor pro míčové a atletické hry, Domečky, Okruh, Prostor ke kresbě, Relaxační prostor, které děti mohou využívat. Na zahradě najdeme i krytý prostor sloužící jako sklad hraček, pískoviště, průlezky se skluzavkou, hmyzí domečky a hmatový chodník. Nechybí venkovní učebna pro dopolední předškolní přípravu dětí.

Během školního roku též využíváme a navštěvujeme s dětmi Pobytovou místnost na Obecním úřadě, která slouží k pohybovým činnostem a jiným akcím (Vítání občánků, masopustní rej, divadélka, Recitační soutěž apod.). Pan knihovník nás zde také seznamuje s chodem knihovny nebo nám zde příležitostně připravuje promítání pohádek. V prosinci 2024 je v plánu také loutková vánoční pohádka.

3.2 Životospráva

Strava je dětem poskytována zdravá a plnohodnotná ze školní jídelny podle současných zásad zdravé výživy. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Během celého dne mají děti k dispozici pití – různé nápoje, aby byl dodržován pitý režim. V zimním období děti během dne i při dopolední procházce, také dostávají teplý nápoj z termosky. Děti nejsou do jídla nuceny, ale je jim doporučeno každý pokrm alespoň ochutnat.

Strava je kvalitní, často jsou zařazovány ryby, zelenina i nová jídla. Jsou upřednostňovány regionální a čerstvé potraviny, sezónní produkty, ovoce a zelenina. Uzeniny jsou z jídelníčku dětí vyřazeny a taktéž nejsou používána dochucovadla. Zdravé stravování patří do priorit zaměstnanců ZŠ a MŠ Okna, proto vznikla spolupráce s odborníci na tuto oblast.

Z důvodu rozlišných stravovacích návyků a pro větší motivaci dětí k ochutnávání nového, dáváme dětem možnost, že si mohou svačinky připravit samy. U hlavního jídla mají všechny děti k dispozici příbory. Mladší děti mají možnost výběru.

Při dodržování denního režimu vycházíme z individuálních potřeb každého dítěte a snažíme se jej přizpůsobit daným a momentálním podmínkám. Děti mají každodenně dostatečný prostor k volnému pohybu nejen na zahradě, tak i v interiéru, a to i k odpočinku s respektováním věku i potřeb každého jednotlivce.

3.3 Psychosociální podmínky

Vycházíme z přesvědčení, že dítě je naším partnerem a kamarádem, k němuž se chováme s respektem a úctou. Děti i učitelky se ve školce cítí dobře a spokojeně, mají možnost rozhodovat o činnostech ve třídě, mají dostatek příležitostí podílet se na rozhodnutí týkajících se jich samotných. Vzdělávací nabídka je přizpůsobena věku a potřebám dětí.

Ve vztazích mezi dětmi a zaměstnanci panuje důvěra, ochota, tolerance a ohleduplnost. Děti mají dostatek volnosti ve třídě, pohybují se samostatně. Abychom se v tomto vztahu cítili oboustranně spokojení, vytváříme společně s dětmi škálu důležitých a smysluplných pravidel, která se učíme dodržovat. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená a s nízkou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit se pravidlům soužití.

Každodenně se snažíme o vytváření radostné a přátelské atmosféry, problémy mezi dětmi řešíme okamžitě s jejich spoluúčastí na daném řešení. S rodiči denně hovoříme o průběhu dne v MŠ, řešíme s nimi případné problémy, nezapomínáme hovořit o zajímavých

zážitcích a radostných chvílích, které s jejich dětmi prožíváme. Rodiče se mohou dle vlastního uvážení účastnit programu v MŠ a přijít s vlastní iniciativou, jak program obohatit.

Nově příchozím dětem je umožněno postupně se adaptovat na prostředí školky a sžítí se s kolektivem. V tomto jim pomáhají i rodiče, kteří využívají možnosti zapojit se do činností dítěte po dobu pro ně potřebnou. Zaměstnanci jsou ke všem dětem i rodičům vstřícní.

3.4 Organizace

Denní režim není dogmatem, je dostatečně pružný, má jen závazné časy jídla, ostatní časy jsou pouze orientační, umožňují reagovat na individuální možnosti a schopnosti dětí. Je tedy pomůckou, kterou je možné podle stávajícího programu variabilně měnit.

Respektujeme dostatečně potřeby dětí. Snažíme se, aby spontánní a řízené denní aktivity byly vyvážené, které vycházejí z potřeb a zájmů dětí. Denně budeme využívat ranní komunikativní kruh. Do denního programu jsou pravidelně zařazeny řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Plně se věnujeme dětem a jejich vzdělávání. Při vstupu do MŠ dítěte uplatňujeme individuální přístup a adaptační režim.

Postupně během školního roku vedeme děti k práci v Centrech aktivit, které děti podněcují k vlastním aktivitám a experimentování. Činnosti vytváříme tak, aby se jich děti mohly účastnit jak v jednotlivcích, ve dvojicích či skupinově s vhodnými materiálními podmínkami. Vedeme děti, spolu s asistentkou, také k samostatnosti a odpovědnosti, pořádku ve třídě. Pro sledování a následné hodnocení individuálního rozvoje dětí máme u každého dítěte založeno jeho portfolio. Dále provádíme záměrné pozorování.

Děti jsou během pobytu v mateřské škole dostatečně dlouho venku. Program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek pohybu nejen v budově ale i mimo ni – zahrada, vycházky do blízkého okolí mateřské školy atd.

3.4.1Denní režim MŠ

6:30 – 8:30 hod.

Scházení dětí, volné hry a činnosti, námětové hry, individuální a skupinové řízené činnosti dle témat, pohybové aktivity (ranní cvičení)

8:30 – 9:00 hod.

Hygiena, dopolední svačina

9:00 – 9:45 hod.

Pokračování činností z ranního bloku, komunikativní kruh, řízená činnost – dle tematického programu třídy zaměřeného na rozvoj osobnosti dítěte v oblasti biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní, environmentální. Předškolní příprava. Individuální péče.

9:45 – 11:30 hod.

Pobyt venku (hry na školní zahradě, poznávání okolí školky, rostliny a zvěř v lese, život v potůčku, ..)

11:30 – 12:00 hod.

Hygiena a oběd

12:30 – 13:45 hod., (případně 14:00)

Hygiena, příprava na odpočinek, odpolední spánek mladších dětí a dle potřeb i dětí starších, odpolední zklidnění a relaxace u pohádky

13:45 – 14:15 hod.

Individuální péče, spontánní hry

14:15 – 14:45 hod.

Hygiena, odpolední svačina

14:45 – 16:00 hod.

Spontánní činnosti dětí na školní zahradě nebo ve školce, rozcházení se.

3.5 Řízení MŠ, personální a pedagogická zajištění

Naše mateřská škola je součástí školského zařízení ZŠ a MŠ Okna. Řízení mateřské školy spadá pod paní ředitelku Mgr. Ivetu Myškovou.

V MŠ působí dvě pedagožky a asistentka pedagoga. Vedoucí učitelka nabyla dané kompetence k chodu a provozu MŠ, organizace a plánů výchovně vzdělávacích programů, aktivit, tvorby dokumentací aj., které zajišťuje ve spolupráci s druhou učitelkou a asistentkou pedagoga. Všechny pracovnice školského zařízení mají požadovanou kvalifikaci nebo si ji doplňují. Spolupracují na jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Do kolektivu MŠ spadá i provozní personál. Paní školnice, která zajišťuje úklidové činnosti v MŠ a péči o školní zahradu. Dále vedoucí kuchařka a pomocná kuchařka, které zajišťují školní stravování. V naší MŠ jsou pro všechny pedagogické i provozní pracovnice jasně vymezeny povinnosti, pravomoci a úkoly. Zaměstnanci vytváří pozitivní klima v celém zařízení, provázanou vzájemnou tolerancí, důvěrou a lidského pochopení.

Pedagožky spolupracují při vypracovávání ŠVP a TVP, vytvářejí společně roční, měsíční a týdenní plány činností, účastní se tvorby plánu společných akcí pro LŠ i pro ZŠ, jednotně postupují při dodržování pravidel – na zahradě, v mateřské škole atd. Vzájemně si předávají poznatky, které získávají na školeních a seminářích. Společně hledají nové cesty, nápady a podněty k obohacení programu školy. Úzce spolupracují s asistentkou pedagoga.

Na pravidelných týdenních poradách řeší veškeré záležitosti týkající se programu, provozu školky, důležitých událostí a problémů. Podílí se na řízení mateřské školy v rámci týmu ZŠ a MŠ Okna, mají právo vyjádřit své názory a postoje i realizovat své představy a nápady. Týmová práce je postavena na základech dokumentu Etický kodex, ve kterém jsou nastíněny vize ZŠ a MŠ Okna a stanoveny základní hodnoty organizace.

Všechny pracovnice se dále sebevzdělávají a nové poznatky uvádějí v život MŠ. Je zajištěno překrývání a souběžné působení přímé pedagogické činnosti učitelky MŠ. Každý den minimálně v rozsahu dvou a půl hodiny, při které je zajištěna pedagogická péče o děti. Pedagogické pracovnice vystupují profesionálně a na základě vytvořených ročních plánů a třídních programů se systematicky připravují na přímou pedagogickou činnost.

Paní ředitelka ZŠ a MŠ podporuje a motivuje spoluúčast všech členů pedagogického týmu na různých akcích školy, kde učitelky pracují jako tým. Plánování pedagogické práce je funkční, využívá se zpětné vazby – konzultace, hodnotící pohovory aj. Podporuje další

vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), které si rozšiřují tak svoji odbornost. Vzdělávání probíhá v několika oblastech, ke kterým pedagogové využívají bohaté nabídky vzdělávacích institucí NIDV, JISK, Pedagogických fakult a vzdělávacích center, Ekocenter Divizna v Liberci, Zahrada v Mladé Boleslavi, Ekocentra Brniště, v létě navštěvují Letní školu apod. Ke svému průběžnému vzdělávání mohou pedagogové také použít didaktickou a pedagogickou literaturu, periodika – UN, Informatorium, metodický portál RVP. O aktuálním dění v environmentální výchově informuje časopis Bedrník.

Pedagožky konzultují a zajišťují spolupráci se speciálními pracovišti nebo konzultace s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny (PPP) a speciálně pedagogických center (SPC).

V MŠ je prováděna průběžná logopedická prevence v rámci logopedické a jazykové chvilky na procvičování a uvolňování mluvidel, které provádí učitelka. Pedagožka z MŠ absolvuje kurz Logopedický asistent. S dětmi pravidelně procvičuje výslovnost podle pokynů logopedky, kterou děti navštěvují externě.

3.6 Spoluúčast rodičů

Spoluúčast rodičů na činnosti MŠ, LŠ i ZŠ je jedním z hlavních charakteristických rysů ZŠ a MŠ Okna. Rodiče jsou zváni na všechny společné akce ZŠ, LŠ a MŠ. Mnozí z nich se aktivně podílejí na jejich přípravě. Informovanost o stěžejních bodech programu ZŠ a MŠ zajišťuje měsíční přehled programu, který je rozeslán mailem a poskytován v tištěné formě.

Navážeme na spolupráci s rodiči z minulého roku. Budeme se oboustranně snažit, aby tato spolupráce fungovala na základě partnerství, na oboustranné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti, respektu a ochotě spolupracovat.

V MŠ probíhají dvakrát do roka třídní schůzky, ale s rodiči jsme v úzkém každodenním kontaktu. Společně sledujeme vývoj dětí, radíme se o možných problémech, máme společně radost z dětských pokroků. Rodiče budou seznamováni s nabídkou činností na nástěnce v šatně dětí. U výkresů a pracovních listů jsou rodiče seznamováni se záměrem, který této činnosti předchází.

Stále budeme rodiče informovat o dění v mateřské škole – vzájemné pohovory o posunu ve vývoji, o chování dítěte, o vzniklých problémech atd. Společně s rodiči budeme děti chválit, motivovat, povzbuzovat, ale budeme také řešit i nepříjemnosti. Společně budeme domlouvat postupy ohledně dalšího vzdělávání a výchově jejich dítěte. Chráníme soukromí rodiny a zachováváme diskretnost v jejich vnitřních záležitostech.

Informace o týdenním programu zasíláme během víkendových dní mailem a pomocí textových zpráv, v podobě „měsíčníku“, ve kterém rodiče naleznou přehled o naplánovaných akcích a činnostech. Na nástěnce jsou také rodiče seznámeni s třídním programem na daný školní rok. Další informace rodiče naleznou na webových stránkách naší mateřské školy.

V MŠ přispívají rodiče na činnost MŠ sponzorskými dary a nákupem některých pomůcek na výtvarné dílny, finančními dary. Spolupracují při některých akcích a účastní se školních besídek. Pomáhají při organizaci výletů i několika denních pobytů, kterých se často sami účastní.

3.7 Spoluúčast dalších organizací

MŠ velmi úzce spolupracuje se ZŠ a LŠ Okna. Kromě mnoha společných akcí (viz kapitola Obsah vzdělávání) předškoláci navštěvují od druhého pololetí jednou týdně ZŠ, kde tráví jednu vyučovací hodinu, a tak se pozvolna připravují na přechod do ZŠ.

ZŠ spolupracuje v mnoha oblastech s obcí Okna. Podílí se na organizaci lidových tradic (masopust, pálení čarodějnic apod.) a pravidelných akcích obce, mezi něž patří rozsvícení vánočního stromu, zpívání pro důchodce, vítání občánků. Zastupitelé obce se aktivně účastní některých akcí ZŠ především při zahájení a ukončení školního roku.

Pořádáme několikrát ročně akce ve spolupráci s dokskou pobočkou Agentury ochrany přírody a krajiny – Ornitologické dny a Dny přírody.

V rámci předčtenářské a čtenářské gramotnosti spolupracujeme s lektorkami kurzu Čtením a psaním ke kritickému myšlení a během školního roku využíváme nabídky jejich seminářů.

Úzké kontakty s malotřídními základními školami okresu Česká Lípa nabízí velké možnosti spolupráce i mezi mateřskými školami.

Využíváme také spolupráce s Ekocentrem Brniště, Centrem ekologické výchovy Divizna v Liberci, s Geoparkem Ralsko a Ekocentrem Zahrada v Mladé Boleslavi.

Úzce spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v České Lípě, v případě potřeby oslovujeme i Speciální pedagogické centrum v Liberci.

Účast v programech Erasmus nám přináší kontakty se zahraničními mateřskými školami a následnou spolupráci ve sdílení pedagogických i jiných zkušeností.

4. Vzdělávání dětí

4.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V MŠ se snažíme věnovat individuálně dětem, které potřebují větší péči v některé oblasti vzdělávání. Všem dětem vedeme portfolio a sledujeme pravidelně jejich vývoj ve všech zásadních oblastech. Individuální přístup je uplatňován při předškolní přípravě v ranních hodinách a po obědě, aby se děti zdokonalily v oblastech, které jim činí problémy.

Při předškolních činnostech reagujeme pružně v souvislosti s aktuálním počasím a jinými aktivitami. Často je předškolní příprava zakomponována do řízených činností tak, že složitější činnosti jsou cíleně zaměřené na předškolní děti. Přípravy vzdělávacích programů jsou vypracovány s ohledem na děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen dítě se SVP). V případě nutnosti pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně, vypracováváme tzv. plán pedagogické podpory (PLPP), následně pro děti s přiznanými opatřeními druhého stupně tvoříme individuální vzdělávací plán (IVP) a to na základě ŠPZ. Rámcové cíle a záměry PV jsou pro vzdělávání všech dětí společné, ale při vzdělávání dětí se SVP se snažíme jejich naplňování přizpůsobit, aby dětem maximálně vyhovovaly s ohledem na jejich individuální možnosti a schopnosti. Velkou péči poskytujeme dětem s poruchami řeči.

Pro tyto děti se SVP přizpůsobujeme vzdělávací cíle jejich potřebám a možnostem. Jsou zvoleny vhodné vzdělávací metody, prostředky, navazujeme úzkou spolupráci s rodiči a s dalšími odborníky či školskými poradenskými zařízeními. Během vzdělávání dítěte umožňujeme přítomnost asistentky pedagoga a uplatňujeme profesionální postoje učitelek.

Spolupracujeme s rodiči a několikrát týdně s dětmi individuálně nacvičujeme správnou výslovnost, uvolňování mluvidel v tzv. logopedických chvílkách. Integrujeme také děti z cizojazyčného prostředí, které se s českým jazykem setkávají především ve školce. Během celodenního programu věnujeme těmto dětem zvláštní pozornost, kontrolujeme úroveň porozumění ve všech situacích a pomáháme jim se začleněním do kolektivu a jiné kultury. Stejně jako dětem s poruchami řeči se těmto dětem věnujeme individuálně několikrát týdně a snažíme se především s pomocí knih rozvíjet jejich slovní zásobu i další řečové roviny v oblasti významové, morfologické i syntaktické.

4.1.1 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

Mateřská škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP;
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP.

může stanovit:

- náplň předmětů speciálně pedagogické péče;
- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami;
- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.).

Konkrétní zaměření předmětů speciálně pedagogické péče jsou poskytovány u tohoto podpůrného opatření konkrétnímu dítěti.

4.1.2 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí jsou přizpůsobeny individuálním potřebám dětí s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí. Tyto podmínky stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Pedagožky jsou vzdělávány v oblasti speciální pedagogiky.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními zabezpečujeme (případně umožňujeme):

- uplatnění principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

4.2 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Pedagožky poskytují dostatečnou podporu v rámci běžné činnosti, při které dochází přirozeně díky kontaktu dětí mezi sebou a kontaktu s učiteli. Poskytují podporu při osvojování českého jazyka pro děti-cizince a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí v povinném předškolním vzdělávání. Dále věnují zvýšenou pozornost dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka tak, aby začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou uzpůsobují didaktické postupy a cíleně podporují osvojování českého jazyka u těch dětí, které se český jazyk učí jako druhý jazyk.

Poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

V případě počtu 4 a více cizinců v mateřské škole v povinném předškolním vzdělávání je zřízena ředitelkou mateřské školy skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne v rozsahu jedné hodiny. Do této skupiny mohou být zařazeny i děti s obdobnou integrační potřebou.

Při počtu 1-3 dětí cizinců v povinném předškolním vzdělávání je vzdělávání poskytováno individuální jazykovou podporou v rámci běžných vzdělávacích činností.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který využíváme při individualizované práci již od nástupu do mateřské školy.

4.3 Vzdělávání dětí nadaných

Pokud se u dětí projevuje výjimečné nadání v některé oblasti, můžeme mu nabídnout v rámci ZŠ podmínky pro jeho rozvoj. Rodiče mohou volit z nabídky kroužků základní školy Okna, kam mohou docházet i děti v předškolním věku. Samostatně je pro děti z MŠ pořádán kroužek anglického jazyka (Hravá angličtina), Logohrátky a cvičení s prvky jógy (Příběhy v pohybu). Při rozhovorech s rodiči doporučujeme využívat i nabídky kroužků v ZUŠ Doksy a Česká Lípa.

Také se těmto dětem věnujeme individuálně, abychom podpořili a rozvíjeli, stimulovali jejich potencial, aby ho tak děti mohly dále využít a uplatnit. Dle těchto potřeb vytváříme individuální plán a podpůrná opatření.

4.4 Individuální vzdělávání dětí v MŠ

Pravidla a systém pro přijímání dětí individuálně vzdělávaných je v souladu s platnou legislativou dle ustanovení § 34b zákona č. 561/2004 Sb. Ředitel mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno (konkretizované očekávané výstupy vychází z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání). Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Způsob a termíny ověření stanoví ředitel školy. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

4.5 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

V MŠ jsou vytvořeny vhodné podmínky pro děti ve věku od dvou do tří let. Jsou upravené podmínky v těchto základních oblastech:

a) Oblast personální – souběžně působí dvě učitelky, z nichž jedna se věnuje dětem mladším.

b) Oblast bezpečnosti – vytvořené bezpečné prostory pro pohyb dětí v interiéru (rozmístění nábytku, přemístění nevhodných hraček, zábrany u schodiště apod.) i venku

c) Oblast životosprávy – respektujeme individuální potřeby dítěte v časech odpočinku i v oblasti stravování.

d) Oblast metodiky – pedagogické pracovnice se nadále vzdělávají v oblasti začleňování a vzdělávání dětí mladší tří let a individuálně k nim přistupují. Zároveň každodenně spolupracujeme s rodiči především v době adaptace dítěte na nové prostředí. Naším cílem je vytvářet dítěti pocit bezpečí a jistoty.

Dětem mladším tří let poskytujeme více času a prostoru k přirozenému objevování, experimentování a zkoumání okolního světa se zapojováním všech smyslů. Dáváme jim možnost pozorovat dění v dané skupině a tím postupně získávat sociální zkušenosti. Při výběru činností vycházíme z daných situací, učíme děti nápodobou, zaměřujeme se na prožitky, a hlavně volnou hru. Zařazujeme denní rituály, čerpáme ze zkušeností dětí. Při manipulaci s hračkami a možnostmi jejich využití vycházíme z přirozené dětské zvědavosti. Zařazujeme říkadla s rytmizací a hrou na tělo. Veškeré činnosti jsou přizpůsobeny věku dítěte a jeho individuálním potřebám. Převažuje spontánní hra a pohybové aktivity. Zpočátku se snažíme zastoupit rodiče, dávat dětem pocit jistoty a oporu v každodenním dění a budovat vztahy s vrstevníky.

4.5.1 Podmínky pro vzdělávání dětí mladších 3 let

Poskytujeme dětem dostatek emoční podpory při odloučení od rodiny, vytváříme dětem podnětné prostředí umožňující zvládat jejich těžké období. Dětem poskytujeme individuální péči, pomoc při sebeobsluze, mají pravidelný režim a srozumitelná pravidla.

Mateřská škola je vybavena dostatkem bezpečných hraček, náhradního oblečení a hygienických potřeb umístěných v dostupných boxech. Je zde dostatek prostoru ke spontánním hrám, volnému pohybu i odpočinku. Dbáme na bezpečí dětí dodržováním domluvených pravidel, prostory jsou vybaveny vhodným nábytkem s uzavíratelnými skříňkami, či dveřmi. Vchod na schodiště má též bezpečnostní vrátka. Probíhá zde pravidelný režim s ohledem k individuálním potřebám. Vzdělání poskytujeme v menších skupinách i individuálně. Všichni zaměstnanci se snaží přispívat ke každodenní klidné, příjemné atmosféře, s pocitem bezpečného domácího prostředí. Úzce spolupracujeme s rodinou, každodenně si předáváme informace o dítěti, pořádáme společné akce. Podporujeme vstřícný a laskavý přístup.

5. Organizace vzdělávání

Naše Mateřská škola má heterogenní třídu ve věkovém rozpětí 2–7 let. Děti jsou do školky obvykle přijímány ve věku tří let. Zařazování dětí do MŠ probíhá na základě níže uvedených kritérií, ale i na základě požadavků rodiče.

Rodiče mohou MŠ navštívit, kde seznámíme rodiče se specifiky třídy MŠ. Mateřská škola má zpracován svůj třídní vzdělávací program, který upravujeme na začátku každého nového školního roku.

5.1 Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

O přijetí dítěte do předškolního zařízení rozhoduje ředitelka mateřské školy nebo osoba pověřena řízením zařízení za podmínek stanovených 34 zákona č. 561 / 2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a při přijímání postupuje podle správního řádu (165 odst. 2 písm. b) školského zákona).

Ředitelka ZŠ a MŠ Okna stanovuje následující bodová kritéria, podle kterých bude postupovat při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole v případech, kdy počet žádostí podaných zákonnými zástupci dětí o přijetí překročí stanovenou kapacitu maximálního počtu dětí pro mateřskou školu.

	Kritéria	Body
1	Trvalý pobyt dítěte v obci Okna	5
2	Věk dítěte – 5 let	4
3	Věk dítěte – 4 roky	3
4	Věk dítěte – 3 roky	2
5	Starší sourozenec již navštěvuje MŠ Okna	1
6	Doba podání přihlášky	1

V případě rovnosti výsledkového součtu bodů za jednotlivá kritéria bude pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhodující datum narození dítěte – starší má přednost před mladším. Přednostně bude přijato dítě v posledním roce před nástupem povinné školní docházky a dítě s odkladem povinné školní docházky ze spádové oblasti.

Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je třeba dodržet tyto podmínky: Mateřská škola může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Zákonní zástupci přinesou rodný list dítěte a vyplněnou žádost o přijetí, potvrzenou lékařem.

6. Charakteristika vzdělávacího programu

Při tvorbě vzdělávacího programu vycházíme z věkového složení dětí a z jejich potřeb, ze zájmu dětí, z přesvědčení, že přirozeností dítěte je zvědavost, proto většinu poznatků a dovedností děti získají přirozenou cestou. Vycházíme také z konkrétních podmínek MŠ, tj. velikosti školy, počtu a složení dětí – věkové rozpětí dětí, spolupráce s rodiči i dalšími subjekty, složení třídy a stanovení hlavních cílů.

Program odpovídá základním požadavkům na výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku.

Cílem naší snahy je školka rodinného typu a spokojené, samostatné a aktivní dítě, podporující jeho sebevědomí a sebedůvěru, které vedeme volně, aby se dobře rozvíjely jeho schopnosti a dovednosti, bylo připravené se učit, vnímat své okolí a komunikovat s ním, mělo možnost experimentovat v dosud neznámém prostředí her a činností. Harmonický rozvoj každého dítěte budeme podporovat pěknými vztahy, vzájemnou tolerancí a respektem každého dítěte.

K tomu vytváříme podnětné, zajímavé a obsahově bohaté prostředí tak, aby se u nás dítě cítilo bezpečně, radostně a spokojeně. V každodenní práci jim zajistíme, aby se děti mohly bavit a zaměstnávat svým dětským přirozeným způsobem.

Dítě je chápáno jako neopakovatelná, jedinečná osobnost a plně respektujeme jeho individualitu a potřeby. To vše za dobré spolupráce s rodinou.

Dlouhodobá vize naší MŠ vychází z přijetí základních hodnot obsažených v dokumentu Etický kodex a charakteristických rysů ZŠ a MŠ Okna. Všechny subjekty ZŠ a MŠ Okna jsou spolu velmi úzce propojeny při společných plánovaných akcích i v běžném denním provozu. Potkáváme se v jídelně, na zahradě i v budově ZŠ. Vytváříme rodinné prostředí založené na porozumění, otevřenosti a důvěře mezi všemi zúčastněnými. Usilujeme o dobré vztahy mezi dětmi, zaměstnanci a rodiči, abychom všichni cítili, že jsme na jedné společné lodi.

Snažíme se být dětem vzory ve vzájemné komunikaci; přístupujeme k sobě s úctou a empatií. Tolerujeme různé přístupy k životu a rozmanité názory, snažíme se všem poskytovat spravedlivé podmínky pro získání vzdělání a pomáhat handicapovaným. Vnímáme svět jako zázračné místo k žití, které je nutné chránit a pečovat o všechno živé v globálním

i lokálním měřítku. Snažíme se vytvářet silná pouta s krajinou, v níž žijeme. Chceme zprostředkovat zkušenost trvání přírodních dějů, protože jsme na nich závislí.

Tvoříme důležitou součást obce a snažíme se o posilování vazeb s jejími obyvateli napříč generacemi. Vážíme si moudrosti a umu předků, chceme v dětech prohlubovat cit pro řemeslnou dovednost, umělecká díla i pro krásu kvalitních věcí s dlouhou životností.

Chceme dětem zprostředkovávat svět v souvislostech, ne pouze ohraničený výsek našeho bezpečného dvorku. Snažíme se dětem otevřít všechny dostupné cesty ke vzdělání, které pro ně budou přínosné, zajímavé a zábavné. Za jednu z nejdůležitějších cest považujeme možnost učení se od přírody.

Chceme, aby si děti naučily vážit si samy sebe, svého těla a svých schopností, protože jen tak budou v budoucnu schopné žít v souladu se sebou a ostatními.

Chceme, aby děti vyrostly v samostatně uvažující lidi, kteří dokážou obhájit své názory a nenechají se manipulovat. Zároveň jsou schopni tolerovat názory druhých, umějí jim naslouchat, a tak si vzájemně dávat radost a pocit smysluplného života.

V MŠ chceme:

- doplňovat rodinnou výchovu a poskytovat dětem dostatek podnětů k jejich rozvoji
- poskytovat smysluplný program založený na optimálním střídání řízených a spontánních činností
- využívat především metody prožitkového a kooperativního učení a učení hrou
- pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, cizojazyčné a pro děti nadané poskytovat včasnou diagnostiku a následnou speciální péči

6.1 Specifika výuky v MŠ

Tato třída MŠ se nazývá OKÉNKO a to z důvodu, že se nachází v obci Okna a vzdělávání je otevřené všem dětem, které tak mohou získat mnoho poznatků nejen o okolí obce, ale i o světě. MŠ vychází z tradičních zásad, jak by měla vypadat mateřská škola.

Velká část vzdělávání probíhá v zázemí MŠ, kde mají děti dostatek prostoru ke spontánním hrám a řízeným činnostem. Prostory jsou členěné na hernu, pracovnu a odpočívárnu, ve kterých se nacházejí tzv. Centra aktivit. Prostor je členitý. Je vybaven herními koutky zaměřenými na námětové hry. V jednom z menších prostorů se odehrává vzdělávání předškoláků a je zde umístěno vybavení s didaktickými pomůckami a hrami. Využíváme jej také k výtvarnému tvoření. Umožňujeme dětem vyrábět z různorodých materiálů pomocí zajímavých výtvarných technik. Veškeré práce zakládáme do desek – sběrné a výběrové portfolio, které si děti na konci roku odnesou domů.

Vedeme děti také k samostatnosti a sebeobsluze. Děti si prostírají a nalévají pití.

Vzdělávání se věnujeme také venku. Trávíme zde minimálně dvě hodiny denně, buď na školní zahradě, nebo prozkoumáváním obce a jejího okolí. Školní zahrada slouží nejenom k pohybovým aktivitám, ale také jako prostor k prožitkovému vzdělávání a v případě přívetivého počasí i k předškolnímu vzdělávání ve venkovní učebně. Děti zde mohou objevovat a pozorovat zákonitosti přírody. Jsou zde umístěny hmyzí domečky, hmatový chodník s přírodninami, bylinné záhony, jahodová pyramida, které děti každoročně osévají různorodou zeleninou. Dále zde mají děti možnost setkávat se s hospodářskými zvířaty, která mohou pozorovat z bezprostřední blízkosti.

Občas využíváme také pobytovou místnost na OÚ, kde probíhají například Masopustní karneval. Ve školce máme dostatek vhodných cvičebních pomůcek, které využíváme při každodenním cvičení. Děti rády pobývají ve volné přírodě, během vycházek zařazujeme pohybové hry, upevňujeme stanovená pravidla. Též spolupracujeme s LŠ a pořádáme společné výukové programy v lese.

Pravidelně navštěvujeme i programy v kině, v divadle, které jsou určeny pro předškolní děti. Podnikáme výlety a výpravy do muzeí, výstav, programů pro předškolní děti pořádaných nejrůznějšími ekologickými organizacemi. Navštěvujeme hrady i zámky v blízkém i vzdálenějším okolí. Při jarních výpravách na kolech a odstrkovadlech si osvojujeme základy zásad silničního provozu. Hýbeme se, spontánně si hrajeme, tvoříme, učíme se, zkoumáme, komunikujeme, spolupracujeme, upevňujeme si svou vlastní identitu.

Naší prioritou je, aby děti byly v naší mateřské škole šťastné. Přejeme si mateřskou školu: inspirativní, laskavou, zážitkovou, přátelskou, tvůrčí a bezpečnou.

Dle dané epidemiologické situace v ČR nebo nařízení vlády vzděláváme děti, které jsou v posledním školním roce v MŠ, kdy je pro tyto děti od 5 let povinné předškolní vzdělávání, distančním způsobem tzv. online výukou, pravidelným zasíláním aktivit a činností na maily.

6.2 Obsah vzdělávání

Podle rámcového vzdělávacího programu sledujeme tyto základní cíle:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Výstupy pro předškolní vzdělávání tvoří tyto klíčové kompetence, jejichž cílová úroveň představuje ideální podobu dítěte ukončující předškolní vzdělávání. Jsou dalším vodítkem pro tvorbu obsahové části ŠVP.

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikační
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence občanské
6. kompetence pracovní
7. kompetence digitální
8. kompetence kulturní

Obsah vzdělávání je koncipován do několika integrovaných bloků, které v sobě zahrnují tyto základní vzdělávací oblasti:

1. Dítě a jeho tělo

Tato oblast zahrnuje především stimulaci a podporu růstu a neurosvalového vývoje, péči o fyzickou pohodu, zlepšování pohybové a svalové kultury, podporu pohybových a manipulačních dovedností, sebeobsluhu, zdravé životní návyky a postoje.

2. Dítě a jeho psychika

Zde podporujeme duševní pohodu, zdatnost a odolnost, rozvoj řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, citů, vůle, utváření zdravého pojetí a nahlížení na sebe, intelektuální stimulaci a přirozený rozvoj poznání a učení.

3. Dítě a ten druhý

V této oblasti podporujeme a pomáháme utváření vztahů dítěte k jiným dětem a dospělým, posilujeme, kultivujeme a obohacujeme komunikaci, citlivě pečujeme o pohodu v těchto vztazích.

4. Dítě a společnost

Vytváříme společně pravidla soužití s ostatními lidmi, objevujeme svět materiálních a duchovních hodnot, kultury a umění. Pomáháme dítěti získat potřebné dovednosti, zvyky a postoje a dovést jej k aktivnímu utváření společenské pohody v prostředí, kde se pohybuje.

5. Dítě a svět

Tato oblast má vzbudit základní povědomí o okolním světě, o vlivu člověka na životní prostředí a vytvořit předpoklady pro budoucí otevřený a odpovědný postoj k životnímu prostředí.

V každém bloku se tyto oblasti objevují, vzájemně se prolínají, a tak dochází k naplňování všech dílčích cílů uvedených v rámcovém vzdělávacím programu (RVP). Mnohé z těchto pěti oblastí je zařazeno do pravidelného denního režimu školky. Děti během dne provádějí sebeobsluhu při toaletě a jídle, při oblékání a svlékání apod. V jídelně děti prostírají a uklízejí stoly po jídle. Mladší děti se učí od starších, starší mladším pomáhají. V herně MŠ a venkovním skladu si děti udržují pořádek, každý den uklízejí hračky na své místo. Na všech místech (vnitřní prostory, zahrada, místa ve volné přírodě), kde se pohybujeme, dodržujeme společně dohodnutá pravidla.

7. Názvy a obsah integrovaných bloků

Jednotlivé integrované bloky jsou rozděleny dle ročního období. Nazvány: Podzim, Zima, Jaro, Léto. Každé roční období obsahuje charakteristiku, vzdělávací nabídku, očekávané výstupy a rizika. Bližší charakteristika daného období, jeho cíle, činnosti a očekávané výstupy jsou uvedené v TVP MŠ – „Krása a kouzla čtyř ročních období“, který vychází z tohoto ŠVP.

Bloky v sobě zahrnují různá témata (viz podkapitoly 7.1–7.5), odvíjejí se od různých ročních období, kulturních tradic, poznávání světa, ale i od praktických životních situací, se kterými se děti setkávají. Témata na sebe navazují, vzájemně se prolínají v jednotlivých integrovaných blocích v TVP. Budeme se věnovat doplňujícími programy, jako Těšíme se na školu, který se zaměřuje na vzdělávání předškoláků a přípravu na vstup do 1. třídy. Další programy k prevenci bezpečnosti dětí a environmentální výchovy.

7.1 Krásy a kouzla čtyř ročních období v přírodě a na zahradě

Charakteristika

Mezi hlavní priority a témata naší MŠ v obsahu jednotlivých integrovaných bloků patří vnímat přírodu jako učitelku, která nikdy nezklame a často překvapí během celého ročního období. Chceme, aby se naše děti cítily ve venkovním prostředí stejně dobře jako doma a trávily v něm co nejvíce času. Čtyři pravidelně se opakující roční období považujeme za jedinečného průvodce po této naučné a zážitkové stezce.

Prolínají se:

- a) Proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích ve volné přírodě (rostliny, stromy); počasí a jeho projevy, co dokážou živly – voda, vítr, oheň, půda
- b) Zvířata v divoké přírodě – naši sousedi a spoluobyvatelé
- c) Zvířata v domácím prostředí – naši přátelé
- d) Rok na zahradě

Vzdělávací nabídka

Ad a) Pravidelné vycházky do různých biotopů v dostupné vzdálenosti (smíšený nebo jehličnatý les, louka, pole, rybník, potok) během celého roku; sledování změn v oblasti rostlinné, tvorba herbáře v dětských denících; pohybové hry v různých prostředích, překonávání přírodních překážek, stavba obydlí, plavidel, mlýnků a dalších předmětů z přírodních materiálů; týdenní sledování projevů počasí, porovnávání s klimatem daného období spojené s hrou na moderátory zpráv o počasí, práce s piktogramy a obrázky; výroba pomůcek ke sledování větru, vlhkosti vzduchu a srážek; pokusy s různými skupenstvími vody, výtvarné činnosti s přírodninami

Ad b) Pozorování ptáků v okolí mateřské školy i na vycházkách; výroba krmítek a ptačích budek, v zimním období krmení ptáčků; Vyprávění a četba o způsobu života a zvycích zvířat žijících v lese, na poli, na louce a ve vodě; projekty zaměřené na jeden živočišný druh; spolupráce s Agenturou ochrany přírody a krajiny Mělník s pobočkou v Doksech – tematické pořady o zvířatech; dramatizace příběhů se zvířecími postavami, pohybové hry zaměřené na různé způsoby pohybu zvířat v prostoru, výtvarné činnosti apod. Budeme se účastnit na edukačních programech Ekoporadny Orsej ve Vlastivědném muzeu v České Lípě „Naši ptáci“ aneb fauna Českolipska a „Ochrana volně žijících živočichů na Českolipsku“.

Ad c) Společné sdílení zážitků s chovem domácích zvířat; pravidelné návštěvy malých rodinných hospodářství v nedalekém okolí mateřské školy, asistence při krmení hospodářských zvířat, případná pomoc s prací na farmě.

Ad d) Sledování klimatických změn na zahradě MŠ během roku; projekt „Přírodní zahrada“ a „Zahrada na talíři“, které zahrnují aktivní zapojení dětí do těchto činností: vytváření permakulturních záhonů a jejich obhospodařování, péče o kompost, sadba různých druhů zeleniny, pravidelné pozorování, co se děje s jednotlivými semínky a sazenicemi, následná sklizeň a zpracování výpěstků společnými silami, péče o okrasné záhony (pěstujeme květiny pro maminky a babičky); společné trávení času na zahradě při spontánních hrách na herních prvcích.

Očekávané výstupy:

- dítě získá citlivý přístup k přírodě, dozví se mnohé o přírodních dějích a způsobu života zvířat
- vnímá řád a rozmanitost světa
- učí se pečovat o životní prostředí a chránit jeho hodnoty
- zvládá základní pohybové dovednosti
- zvládá jednoduché pracovní úkony
- zachází s různými pracovními nástroji
- dokáže spolupracovat s ostatními a podílet se na společné činnosti
- umí se s ostatními domluvit a prosadit své názory v kolektivu
- učí se respektovat druhého
- chápe svou roli i role ostatních
- obohacuje svou slovní zásobu
- procvičuje mnohé praktické úkony a umí se soustředit na určitou činnost
- orientuje se v prostorových a časových pojmech
- uvědomuje si své slabé a silné stránky
- uvědomuje si nebezpečí plynoucí z určitých činností a umí se jim vyhnout

Rizika:

- náročný terén při některých vycházkách
- zdravotní obtíže z důvodu nedostatečného či nevhodného oděvu dětí
- zvýšená možnost úrazů
- náročnost některých činností pro mladší děti
- obavy z některých zvířat

7.2 Tradice a rituály

Charakteristika

Kouzlo tradic a opakujících se činností si nás podmaňuje bez rozdílu věku, a proto mu v našem vzdělávacím programu věnujeme velkou pozornost. Vytváří také hlavní pojítka mezi ZŠ a MŠ. Mnohé z tradičních rituálů slavíme společně, a to nejen s dětmi, ale i s jejich rodinnými příslušníky i obyvateli obce. Vytvořili jsme si také vlastní, nové tradice.

Vzdělávací nabídka

a) Společné akce ZŠ a MŠ, LŠ v rámci celodenního programu

Poděkování za úrodu – říjen

Děti z MŠ se pravidelně účastní projektového „Jablíčkování“, kdy děti za pomoci rodičů připraví pokrm z jablek a také přinesou jablíčko. Následuje společná příprava pokrmů z těchto plodů, jejich ochutnávání v čerstvé i sušené podobě. Pokračujeme také v projektu „Dýňování“, kdy si společně s dětmi dýni vydlabeme, ozdobíme a případně vytvoříme chutný pokrm.

Tříkrálové překvapení v kině – leden

Děti navštíví společně kino Máj v Doksech, kde je pro ně připraveno překvapení ve formě filmové projekce.

Tříkrálový průvod v odpoledních hodinách – leden

Děti z MŠ se v odpoledních hodinách připojí ke skupině ze školní družiny a společně průvodem navštěvují obyvatelé naší obce. Průvodem zaznívá zpěv dětí, který je doprovázen hrou na kytaru.

Vynášení Moreny – březen

Děti z MŠ, LŠ a ZŠ si společně vytvoří Morenu. Následuje společný průvod, rozloučení se zimou a přivítání jara.

Den přírody – květen, červen

Je pořádán s pomocí pracovníků Agentury přírody a krajiny, kteří vytvoří různá přírodní stanoviště – botanické, zoologické – vodní, ornitologické.

Filmová noc – květen, červen

Koná se v odpoledních a večerních hodinách. Děti losují z předložené nabídky filmů. Tři nejúspěšnější jsou promítnuty.

b) Velké společenské události pro děti, rodinné příslušníky i obyvatele obce

Lesní festiválek – září

Je pořádán na školní zahradě. Konají se tu tvořivé dílny, které vedou učitelky, rodiče a přátelé ZŠ a MŠ, LŠ. Návštěvníci mohou zhlédnout divadelní představení a poslechnout si hudební produkci kapely z regionu.

Svatomartinský průvod – listopad

Koná se v odpoledních hodinách za účasti veřejnosti.

Vánoční koncert v kostele a vánoční trhy v ZŠ – prosinec

Výrobky na trhy vznikají v rámci vánočních dílniček v MŠ, LŠ a v ZŠ. Na vánoční koncert se připravují školáci i předškoláci společně se svými učitelkami a všichni v něm účinkují.

Zahradní slavnost – červen

Koná se na závěr školního roku, který je vyvrcholením celého školního roku. Loučíme se tu s předškolními dětmi, které zároveň vítáme do první třídy naší ZŠ. Školáci hrají divadelní představení, děti z MŠ vystupují s krátkými pásmy.

c) Školkové rituály

Společný komunikativní kruh

Každodenní přivítání v kruhu v herně MŠ, případně na zahradě, zpíváme písničky nové i starší, přednášíme básničky, vyprávíme si o svých zážitcích apod., hovoříme o tom, co budeme dělat, provádíme ranní počítání (předmatické dovednosti – více, méně, o kolik), hovoříme o daném tématu.

Oslava svátků a narozenin

„Co nám řekl kalendář“ - narozeniny jednotlivých dětí pojmem jako sváteční událost s písničkou a práníčkem, sladkosti vyměníme za ovoce.

Výtvarnění a společná vernisáž

Děti tvoří na dané téma. Jejich výrobky jsou rozmístěny na vhodná místa v MŠ. Rodiče si v rámci vernisáže mohou výtvarná díla odkoupit.

Další pravidelné společné akce [Drakiáda](#), [Rej masek](#), [Den dětí – Den rodin](#), [Retro hry](#)

d) Další akce MŠ

Předškolní děti z MŠ se účastní předmatické a předčtenářské gramotnosti (viz příloha). Příprava výletů v rámci projektu „Šlápoty“.

Výstupy:

- dítě vědomě napodobuje jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobuje jej podle pokynu
- vědomě využívá všechny své smysly, získává nové postřehy ze svého aktivního působení i pozorování prostředí
- naučí se zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, pracuje s výtvarnými potřebami
- správně vyslovuje, ovládá dech, tempo a intonaci řeči
- učí se z paměti krátké texty, reprodukuje říkanky a písničky
- kultivuje své estetické vnímání a vkus
- sdílí s ostatními radost ze společných aktivit
- sleduje pozorně dramatické, literární nebo hudební představení
- navazuje nové kontakty s lidmi různých věkových skupin, komunikuje s nimi bez zábran a začleňuje se do společnosti
- chová se zdvořile a s úctou k druhým
- uvědomuje si hodnotu věcí
- dodržuje dohodnutá pravidla a vytváří si pocit sounáležitosti
- seznamuje se s širším kulturním i přírodním prostředím svého okolí
- osvojuje si předmatematické dovednosti

Rizika:

- povrchní prožitky jako následek přemíry společných akcí
- nedostatek času na pečlivou přípravu
- obtíže v oblasti komunikace se staršími dětmi
- problémy se zapojením se do práce v heterogenní skupině
- obavy z vystupování na veřejnosti
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí

7.3 Procházka všedními dny

Charakteristika

Život se skládá z každodennosti, kterou je nutné zvládat tak, aby nám všední dny přinášely radost a dobrý pocit z výsledků našich drobných i větších činností. Když zvládneme mnohé z pravidelných činností sami, cítíme se dobře. Když dokážeme pomoci kamarádovi, cítíme se ještě lépe.

Všichni dospělí, které obdivujeme, začínali od drobných činností, jako jsou správně zapnuté knoflíky na košili. Praktické dovednosti tvoří velkou část našeho života, proto jim věnujeme velkou pozornost. Způsob života, kterým u nás žijeme, se během staletí změnil.

Hledáme odpovědi na mnohé otázky např.: Jak se dostane jídlo na náš stůl? Proč je zelenina zdravá? Jak se stravují děti v jiných zemích? Z čeho se vyrábějí hračky? Kdo a jak vyrábí boty, kalhoty nebo kabát? Odkud a jak se dostanou všechny výrobky do obchodů? Kde pracují naši rodiče? Čím se můžeme v dospělosti stát?

Vzdělávací nabídka:

- a) Kdo pracuje v naší MŠ a ZŠ; kde se co nachází
- b) Naše třída, moji kamarádi v MŠ i mimo ni, moje rodina
- c) Profese a jejich úloha ve společnosti
- d) Moje tělo, zdraví a nemoci
- e) Jídlo a stolování
- f) Vhodné oblékání podle ročních období
- g) Výrobky pro užitek i potěšení
- g) Dopravní výchova
- h) Svět za hranicemi naší země

Výstupy:

- dítě zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- vědomě ovládá své tělo
- vnímá svět pomocí všech svých smyslů
- zvládá veškerou sebeobsluhu a základní hygienické návyky
- podílí se na jednoduchých pracovních úkonech, účastní se pravidelné péče o své okolí
- rozumí svému tělu, rozlišuje zdravý prospěšný životní styl od nezdravého
- naslouchá druhým a rozumí slyšenému
- rozvíjí tvořivé myšlení
- pracuje s různými druhy materiálu
- řeší různé myšlenkové a praktické problémy
- chápe prostorové pojmy
- uvědomuje si svou samostatnost a zvládá dočasné odloučení od rodičů
- uvědomuje si své slabé a silné stránky
- upevňuje si sociální chování vůči druhým
- respektuje potřeby jiného dítěte, umí se dělit, ale také hájit své zájmy – umí odmítnout
- dodržuje dohodnutá pravidla a jedná fěr

Rizika:

- problémy s adaptací v novém a neznámém prostředí
- nerespektování věkových odlišností heterogenní skupiny při volbě činnosti
- povrchní zpracování témat
- málo vstřícné postoje dospělých vůči dítěti
- kladení přílišných nároků na děti při některých typech činnosti
- netrpělivost a malá rozvážnost dospělých vůči dětem
- omezování spontánních aktivit

7.4 Výlety do pestrých světů

Charakteristika bloku

Všední dny prozáří výjimečné zážitky, uvědomíme si kouzlo střídání světa praktického s oním nadzemským a my si můžeme prohlédnout výtvoř lidského ducha, které nás naplní údivem nad lidským umem. Poslech a provozování hudby, výlety do imaginárních světů prostřednictvím četby, návštěva divadelního představení nebo filmové projekce, muzea či galerie nám otevírají dveře do lákavých prostor.

Věříme, že estetické cítění si v sobě vytváříme od raného dětství, proto chceme dětem poskytovat příležitosti k jeho rozvíjení.

Vzdělávací nabídka

- a) Šlápoty po historických místech naší blízké i vzdálené krajiny – návštěvy hradů, zámků a dalších zajímavých míst české kultury a historie
- b) Společný komunitní kruh se zpíváním a recitací
- c) Společná příprava vánočního koncertu ZŠ a MŠ Okna
- d) Pravidelné návštěvy kina Máj v Doksech – projekce pohádek pro nejmenší
- e) Možnost zúčastnit se Filmové noci v kině Máj
- f) Tematické návštěvy Muzea a galerie v České Lípě, Sklářského muzea v Novém Boru aj.
- g) Návštěvy divadelních představení

Výstupy:

- dítě rozvíjí své řečové a komunikační dovednosti a schopnosti
- vyjadřuje samostatně své názory, hodnotí, rozlišuje a získává kulturní rozhled
- kultivuje své verbální i neverbální projevy
- umí prožívat výjimečné chvíle a ocenit nadčasové kulturní hodnoty
- zvládne pojmenovat reálie, vztahy a skutečnosti, které jej obklopují a využívat je k učení
- dokáže reprodukovat své zážitky, rozlišovat různé obrazové symboly
- umí se záměrně soustředit na různou činnost
- rozvíjí svou fantazii a tvořivé schopnosti
- na základě zážitků poznává sebe sama
- umí projevovat své názory a city, ale také je schopno ovládat nežádoucí chování
- posiluje své sociální interakce s různými věkovými skupinami
- umí přijmout a dodržovat pravidla vztahující se k různým prostředím

Rizika:

- nevhodně zvolený program
- přílišná časová náročnost
- nadbytečná organizovanost
- nerespektování denního režimu vedoucí k přetěžování dětského organismu
- omezování spontánních dětských aktivit
- nerespektování individuálních potřeb dětí

7.5 Pohyb, základ zdraví

Charakteristika

Podporujeme veškeré spontánní pohybové aktivity dětí a snažíme je doplnit také bohatou nabídkou cílených programů zaměřených na tělesný rozvoj a vytvoření zdravých návyků pro budoucí život. Chceme, aby se pro děti stal některý ze sportů celoživotním návykem, který je cestou k ochraně před jinými, škodlivými závislostmi.

Vzdělávací nabídka

a) Malá i větší turistika v MŠ

Vycházky jsou pravidelnou součástí našeho denního programu. S dětmi objevujeme okolí naší obce. Během dopoledního programu je dětem umožněn spontánní pohyb na herních prvcích MŠ Okna a na prolézačkách v centru obce. Spontánní hry, které jsou hlavní náplní pobytu venku, probíhají také během vycházek a výprav ve volné přírodě, především v lese. Za cílem přiblížit dětem důležitá místa v okolní krajině stojí program Šlápoty. Putujeme po přírodních

rezervacích a chráněných přírodních oblastech Máchova kraje, hledáme v krajině stopy našich předků na zříceninách i zachovalých hradech a zámcích, objevujeme zajímavé stavby vypovídající o historii kraje apod. Vedeme si deníček, kam si lepíme „úlovky“ z navštívených míst a zakresluje zázitky z výletu.

b) **Lyžařský kurz na Ještědu** – probíhá pod vedením zkušených a profesionálních instruktorů vyškolených Asociací profesionálních učitelů lyžování a lyžařských škol (APUL), pro děti starší 3 let.

c) **Plavecký kurz** – děti mají možnost zúčastnit se několika lekcí plavání během školního roku.

d) **Pobyt na horách.** Děti od čtyř let se mohou zúčastnit týdenního zimního pobytu na horách společně se školáky; v případě volné kapacity se účastní i rodiče dětí. Na začátku června vyjíždějí děti z MŠ na čtyřdenní pobyt na horách. Program je tvořen především z poznávacích výletů, spontánních her a sportovních aktivit.

e) **Cyklistika.** Od jarních měsíců vyrážíme s dětmi na krátké cyklistické výlety do okolí MŠ. Menší děti jezdí na odrážedlech. Zaměřujeme se na zdokonalení jízdních dovedností, věnujeme se okrajově také dopravním předpisům.

f) **Bruslení** – předškolní děti mají možnost zúčastnit se několika lekcí bruslení během školního roku.

Výstupy:

- dítě zvládá správné držení těla, základní pohybové dovednosti; zvládá svalovou koordinaci v různých prostředích
- umí napodobovat předváděné pohyby
- učí se pracovat s dechem
- získá povědomí o zdravém životním stylu a důležitosti aktivního pohybu
- chápe význam péče o své zdraví, rozlišuje zdraví škodlivé návyky
- vědomě využívá všechny své smysly, umí se soustředit na prováděnou činnost
- upevňuje své sebeovládání a vůli v aktivitách, které mu působí problémy
- dodržuje dohodnutá pravidla, spolupracuje a chová se v kolektivu ohleduplně a empaticky ve vztahu k druhým
- umí si účinně poradit s případným násilím a ubližováním ze strany vrstevníků
- aktivně přistupuje ke všem aktivitám
- jedná spravedlivě a hraje fěr
- umí se přizpůsobit různým podmínkám vnějšího prostředí a změnám
- vnímá kulturní, historické a přírodní hodnoty prostředí
- orientuje se ve venkovním prostředí i na mapě
- zdokonaluje pravolevou orientaci
- procvičuje uvolňování zápěstí
- spojuje si vlastní prožitky se zápisy v deníku

Rizika:

- zvýšená možnost úrazu
- nevhodné vybavení a oděv pro sportovní činnosti
- zdravotní obtíže
- povrchní hodnocení dětí, nedostatek péče o mladší děti
- nevhodně zvolené prostory a výletní cíle

8. Doplnující programy

8.1 Těšíme se na školu

Záměr: připravit děti na plynulý vstup do základní školy, vést je k samostatnosti

Činnost s předškoláky budeme směřovat tak, aby děti dosahovaly určitou úroveň citové samostatnosti a nezávislosti, aby získaly zdravou sebedůvěru, pocit vlastní síly a začínala se u nich rozvíjet schopnost sebeovládání.

U dětí budeme: rozvíjet představivost a fantazii, mechanismy společenské komunikace, rozvíjet již dříve získanou pohybovou aktivitu (rozvoj drobnějších a přesnějších pohybů).

Povedeme děti k tomu, aby znaly a chápaly základní způsoby kulturního chování, aby srozumitelně uměly vyjádřit své myšlenky, přání a názory.

Obsah vzdělávání

Je dle očekávaných kompetencí zpracovaných v ŠVP. Rozvoj sociálních dovedností, dodržování předem stanovených pravidel chování, rozvoj sebeobslužných dovedností, rozvoj komunikace, hrubé a jemné motoriky, smyslů, respektování autority, rozvoj spolupráce a zvládnutí různých společenských rolí. Zaměření na rozvoj řeči, orientace v základních vztazích, pojmech, zaměření na předmatematickou a předčtenářskou průpravu. Upevňování soustředěnosti, vytrvalosti k dokončení započaté práce a daného úkolu.

Činnosti zaměřené k získání dovedností a schopností pro vstup do základní školy budeme provádět jak individuálně, tak ve skupinkách. Případně i distanční formou, dle dané situace v ČR (přes Microsoft Teams nebo přes mobilní aplikaci WhatsApp). Distanční výuka je pro předškolní děti, které se připravují na vstup do ZŠ, povinná a nahrazuje tak běžnou přípravu, která probíhá v MŠ.

Budeme pracovat s pracovními listy, s dostupným didaktickým materiálem podle probíhajícího tématu ve třídě s náročností směřující k dosažení kompetencí dle RVP PV potřebných pro vstup do základní školy.

Činnosti, které budeme s předškoláky provádět:

- práce s pracovními listy pro předškoláky
- předmatematika předškoláka
- svět předškoláka
- rozvoj logického myšlení
- grafické listy
- individuální pracovní listy
- individuální programy dle přání dětí
- kreslení, malování, stříhání, skládání ...
- vyprávění, vedení dialogů při všech činnostech během pobytu dítěte v mateřské škole
- práce s didaktickými pomůckami
- literatura pro předškoláky
- kresebné uvolňovací cviky pro prvňáčky
- hrou připravujeme na školu - Co mám umět, než půjdu do školy
- školní zralost
- o světě kolem nás
- výchova prožitkem

8.2 Program k prevenci bezpečnosti dětí

Co dělat, když.....

Záměr: seznamování dětí s řešením nebezpečných situací a vedení k jejich prevenci.

Využití v jednotlivých tematických celcích nebo nahodile podle potřeby.

Další materiály: Děti a slušné chování, Děti a hry, Děti v dopravním provozu, Děti a zdraví aj.

8.3 Program environmentální výchovy

Záměr: objevovat a chránit živou i neživou přírodu a respektovat životní prostředí.

Navštěvujeme Ekologická centra, Eko parky.

Využití v jednotlivých tematických celcích nebo nahodile podle potřeby.

Další materiály: Děti a ekologie, Ekologická výchova v mateřských školách

9. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

9.1 Hodnocení práce učitelek v pedagogickém sboru

Učitelky MŠ pravidelně kontrolují svou činnost na základě třídního vzdělávacího programu v závěru každého týdne, vedou rozhovory o prováděných činnostech a společně je hodnotí. Jednou ročně srovnávají cíle TVP se školním vzdělávacím programem, vyhodnocují soulad těchto dvou dokumentů a navrhují možné úpravy pro další rok. Na týdenní pedagogické poradě učitelky MŠ provádějí kontrolní činnost své práce společně s ostatními pedagogickými pracovníci a ředitelkou ZŠ. Jsou vykonávány hospitace ředitelkou ZŠ a MŠ. Jednou ročně probíhá hodnotící pohovor zaměstnanců s ředitelkou a zástupkyní ZŠ, jemuž předchází vyplnění dotazníku.

Autoevaluace třídního programu

- 1x ročně na závěr školního roku dle osnovy

- soulad TVP se ŠVP
- hodnocení podmínek MŠ (věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizace, řízení MŠ, personální a pedagogické zajištění, spolupráce s rodiči)
- analýza skupiny dětí ve třídě
- analýza výsledků vzdělávání + hodnocení volby témat, metod, prostředků, akcí, zapojení rodičů, plnění záměrů
- záměry pro příští školní rok

9.2 Hodnocení práce dětí

Každému dítěti je při příchodu do MŠ založeno portfolio, do něhož jsou zakládány důležité pracovní listy vypovídající o vývoji dítěte. Jsou sledovány pokroky i vyhledávány ty oblasti v dětském vývoji, kterým je třeba věnovat náležitou pozornost. Děti jsou motivačně hodnoceny, každý úspěch a snaha je oceněna, v opačném případě je navržena možná náprava. Dítě je motivováno k dalším úspěšným pokusům. Pedagogické pracovnice v každodenním kontaktu s rodiči informují ústně o činnosti a chování dětí.

V průběhu školního roku se budeme sledovat a vyhodnocovat:

a) individuální vývoj každého dítěte

- záznamový – evidenční list dítěte – před vstupem do MŠ (vyplní rodiče)
- průběžné sledování projevů dětí – poznámky ze vzniklých situací – průběžné hodnocení zlomových situací
- portfolio dítěte – průběžně
- diagnostický list – „Sledování, hodnocení rozvoje a učení dítěte – Co už umím?“ – zpravidla 2x ročně
- diagnostika předškoláka – 1x před vstupem do ZŠ

b) evaluace témat a tematických celků – integrovaných bloků

- hodnocení témat – po ukončení
- hodnocení integrovaného bloku – po skončení celého bloku

9.3 Hodnocení chodu MŠ rodiči

Učitelky MŠ probírají denně s rodiči veškeré záležitosti ústně a věnují se i hodnocení. Jedním z důležitých hodnotících kritérií je i dotazník, který mohou rodiče vyplnit na konci školního roku.

9.4 Metody a prostředky evaluace

- hodnotící a diagnostické listy
- rozhovory, konzultace
- diskuse
- pozorování
- ankety a dotazníky
- analýza vlastní pedagogické práce
- fotografie, videozáznamy
- samostatné složky z jednotlivých akcí
- autoevaluace

Při realizaci ŠVP byly použity ilustrace z internetových stránek Depositphotos, Pixers, Istockphoto.